

Křížová – Votruba

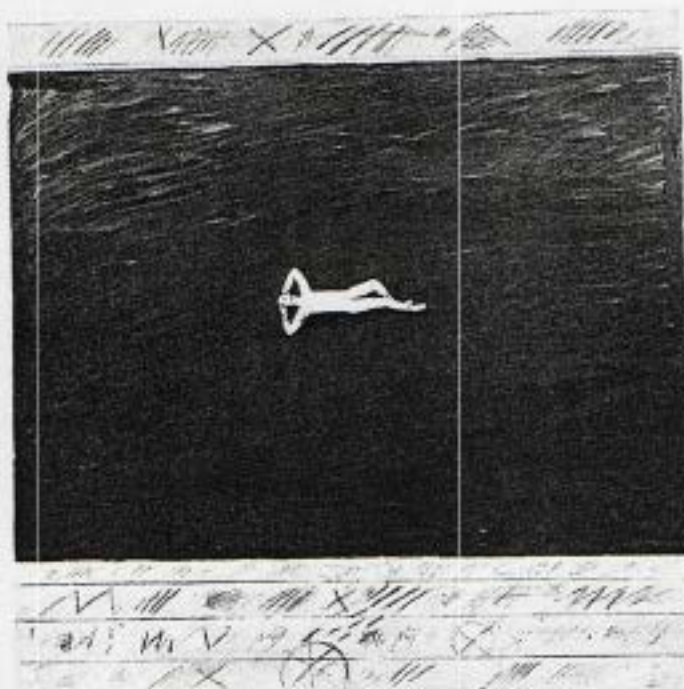
Galerie Alfa & Omega patří v Karlových Varech k těm málo institucím v oblasti kultury, jež se snaží odolávat komerčním tlakům. Dokazuje to nejen výstavní program, ale i různé mimovýstavní aktivity (např. spolupráce s divadlem Dagmar).

Výstava Jany Křížové a Jiřího Votruby od 7. 10. do 31. 10. měla reprezentační charakter. Jiří Votruba, původním školením architekt, je bytostným kreslířem. Jeho kresba stylizovaná v intencích záměrného naivismu se vyznačuje lehkostí, značnou dávkou lyrismu i kultivovaným rukopisem. I v obrazech, které zde byly vystaveny, je nosným prvkem kresba, především jako element vyprávěcí. Tato narativnost je často zvýrazněna principem seriálovosti, někdy v rovině úsměvné fikce (např. „comics o kameni“). Jemné konturované postavy zapojené v převážně monochromních kompozicích jsou mnohdy konfrontovány se symboly a znaky v elementární podobě, takže evokují silnou pocitovost a osobní zaujatost „vyprávěného“ sdělení. To si nežadá rozluštění či dešifrování za každou cenu. Zbytečnost dešifrování obrazu je demonstrována občasným přemalováním „zápisů“ v kompozici obrazu, snad jako připomínka příliš osobní výpovědi autora. U některých Votrubových maleb jsem se nemohl zbavit dojmu ztráty bezprostřední potřeby sdělení, a obrazy tak zůstávají jen kultivovaným předmětem již uchopených a zvládnutých výrazových prostředků.

Jana Křížová vystavila dvou- i trojrozměrná díla. V dvourozměrných artefaktech převládá cyklus Dopisů. Jejich forma připomíná tahy písčitého člověka, zvětšeny a konturovány mohou navodit dojem písma, jehož emotivní působení nepotřebuje konvenční sdělitelnost. Z plastických prací mě upoutal především objekt Záznamy II, kde i přes různorodost použitých materiálů (šamot, lípa, sklo) můžeme cítit, že autorka směřuje k lapidární přesvědčivosti. Aplikovaný materiál přiznává, ale barevnou patinou a povrchovým zpracováním usiluje o působivost a jednotu výrazu. Ačkoliv je plastika prostorová záležitost, zde nás přitahuje jeden základní pohled, koncentrující myšlenkovou kvintesenci, jejíž interpretace by byla mnohovrstevnatá.

Dominantou výstavy byla plastika Jany Křížové Most, jež zcela ovládla zadní prostor galerie. Čtyři dřevěné bloky spíše plující v prostoru, než krácející na mosazných nožkách. Divák je vtahován zvláštním napětím vyvolávaným přiblížením jednotlivých dílů opticky pokračujících v měkkých liniích. Název Most podněcuje k úvahám, zda je běhu dosaženo, zda je most spojován, spojen či roztržen, či zda se jednotlivé části od sebe vzdalují, a hrozí tak definitivní rozpad. Latentně přítomná symbolika obsažená v názvu osciluje v napětí mezi formou plastiky, způsobem její instalace (diagonální traktování galerijního prostoru, optimální umístění i přiměřenou výškou objektu v daném prostoru) a obsahem. Primární obsahovost avizuje i řada maloformátových „slov“, vizualizovaných sdělení, formálně se pohybujících mezi kossuthovskou filosofickou závažností a hrou lehkostí elementárních věcí Bena Vautiera. Podporují tak více konceptuální vnímání sousedícího objektu Most a stávají se jakousi instalační tečkou výstavy.

Jan Samec

Jiří Votruba, *Dopis*, 1995, olej, plátno, 90 x 90 cm.
Foto archiv autora

Jana Křížová, *Záznam*, 1995, lipové dřevo, sklo, šamot, v 100 cm. Foto archiv autorky

